

DEN KLASSISKE STREETQUIZ

Sonateformen

Opgaverne laves først, når I har set videoen!

VARIGHED: 1-3 LEKTIONER

BESKRIVELSE:

Den klassiske Streetquiz – musikalske termer og fagudtryk afprøves af tilfældigt forbigående unge på gaden. Herefter musik-analytiske opgaver

LEKTION 1 EFTER VIDEOEN

Nu har du set den *Klassiske Streetquiz* og quizzet om udtrykket *sonateform*. Det kræver lidt øvelse at forstå, hvordan den er bygget op, men det er egentlig ret logisk.

Sonateformen blev en helt almindelig måde at komponere på i klassikken (1750-1815) og den benyttes typisk i en *symfoni*.

FAKTA

1. SONATEFORMEN - forstå den lidt bedre

Sonate-formen består som sagt af 3 dele: en *ekspositionsdel*, en *gennemføringsdel* (eller *modulationsdel*) og en *reprise*.

Som et eventyr

I virkeligheden har den fuldstændig samme opbygning som et godt gammeldags eventyr, hvor vi følger vores hovedperson (*hovedtema*) på en rejse eller gennem en personlig udvikling:

HJEMME – UDE – HJEMME IGEN på en ny måde.

Ekspositionsdelen,

HJEMME – vi møder vores helt:

Her præsenteres vi for første gang for vores helt eller heltinde (hovedpersonen), som er musikkens mest tydelige melodi: hovedtemaet.

Vi præsenteres også for et sidetema: musikkens næst-vigtigste tema – ligesom en biperson eller birolle i et eventyr eller film.

Ekspositionsdelen gentages typisk to gange.

Gennemføringsdelen,

UDE – helten (og birollen) rejser ud i verden, udsættes for farer og må kæmpe for sin ret:

Ligesom i enhver god historie, skal hovedpersonen udsættes for farer eller problemer. Og det sker i gennemføringsdelen.

Hovedtemaet spilles på en ny måde. Det skæres i stykker eller flyttes op eller ned i toneleje. Det modulerer, dvs. at hvis det starter i C-mol så flyttes det måske lige pludselig til G-mol.

**Danmarks
Underholdningsorkester**

Den klassiske streetquiz – Sonateformen

Reprisen,

HJEMME IGEN PÅ EN NY MÅDE – helten (og birollen) vender hjem igen, er stadig til at kende, men alligevel ikke helt den samme:

Vores helt – vores hovedtema – vender hjem igen, men nu på en ny måde. Det har fået nogle skrammer eller også er der blevet pyntet på det, men vi kan stadig kende temaet.

LEKTION 1,2

2) LYT TIL EN SONATEFORM - i Mozarts Symfoni nr. 40, 1.sats

Musikhistorien er fuld af berømte symfonier eller musikstykker, der benytter en *sonate-form*.

Nu skal du høre, hvordan Mozart bruger *sonateformen* i en af sine meget berømte symfonier.

Mozart Symfoni nr. 40, 1. sats:

Hvis I har tid, så lyt den igennem først, inden I begynder at analysere:

<https://www.youtube.com/watch?v=stqw1CPVXsM>

- Ekspositionsdelen, **HJEMME** – vi møder vores helt:
Hovedtema: fra 3:05 – 3:50
Sidetema: fra 3:50-4:25
- Gennemføringsdelen, **UDE** – helten (og birollen) rejser ud i verden:
fra 5:00 – 6:06
Hvad sker der med hovedtemaet i denne del? Kan man egentlig høre sidetemaet?
- Reprisen, **HJEMME IGEN PÅ EN NY MÅDE** – helten (og birollen) vender hjem igen:
Hovedtema: fra 6:06 – 7:13
Sidetema: fra 7:13 – ca. 8:10:20
Hvordan lyder hovedtema og sidetema nu? Beskriv forskellen. Er der f.eks. noget, der har ændret sig fra dur (glad) til mol (sørgelig) eller omvendt?
- KODA – afslutningen på historien:
fra 8:10 og ud

LEKTION 3

3. Kender du din sonateform?

- Gå sammen 2&2 eller gør det på skift i klassen.
- Den ene finder et tilfældigt sted i Symfoni nr. 40 af Mozart - den anden som har lukkede øjne gætter. <https://www.youtube.com/watch?v=DSpb2wBtQas>
- Hvor i Symfonien er 'vores helt', melodien? Er den **HJEMME – UDE** – eller **HJEMME** - på en ny måde?
- Skift mellem hinanden, så I prøver et par gange hver

Danmarks
Underholdningsorkester

Den klassiske streetquiz – Sonateformen